

LIT1 Νεοελληνική Λογοτεχνία Ι: 1930-1974 (8 ECTS)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	LIT1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Ι: (1930-1974)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ	3 (13 εβδομάδες)	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <p>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</p> <p>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης</p> <p>και Παράρτημα Β</p> <p>Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Με το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές: 2. Θα γνωρίζουν τα ελληνικά λογοτεχνικά κινήματα του 20ού αιώνα και τη σύνδεσή τους με τις αντίστοιχες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία. 3. Θα έχουν εξοικειωθεί με τις ιστορικές συνθήκες μέσα στις οποίες γεννήθηκαν τα έργα, την πρόσληψή τους και τη γραμματολογική περιρρέουσα ατμόσφαιρα. 4. Θα συσχετίζουν την ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας με ευρωπαϊκά λογοτεχνικά κινήματα.

5. Θα αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιόδων, των γενεών και των λογοτεχνικών σχολών.
6. Θα αναλύουν αντιπροσωπευτικά κείμενα κάθε περιόδου σε σχέση με τη μορφή και το περιεχόμενό τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση δεδομένων.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή. Ο 20ός αιώνας και η ιστορική και γραμματολογική περιρρέουσα ατμόσφαιρα.
2. Η λογοτεχνική κληρονομιά. Η «γενιά του 1880». Ο Κωστής Παλαμάς. Ο παρνασισμός. Ο συμβολισμός. Το γλωσσικό ζήτημα. Ο ρεαλισμός στην πεζογραφία.
3. «Η βαριά σκιά του Παλαμά» (κατά τον Κ.Θ. Δημαρά). Οι πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Ποίηση και πεζογραφία.
4. Κ.Π. Καβάφης, Άγγελος Σικελιανός, Νίκος Καζαντζάκης, Κώστας Βάρναλης.
5. Ο Καρυωτάκης και οι νεοσυμβολιστές ποιητές.
6. Το *Ελεύθερο Πνεύμα* (1929) του Γιώργου Θεοτοκά. «Μανιφέστο για τη νέα εποχή» (σύμφωνα με τον R. Beaton).
7. «Η γενιά του 1930». Οι τρεις τάσεις της πεζογραφίας σύμφωνα με τον R. Beaton: Α) «Η πεζογραφία ως μαρτυρία. Η αιολική σχολή» (Στρατής Δούκας, Στράτης Μυριβήλης κ.ά.).
8. «Η γενιά του 1930» (συνέχεια). Β) «Αστικός ρεαλισμός» (Γιώργος Θεοτοκάς, Άγγελος Τερζάκης, κ.ά.). Γ. Οι μοντερνιστές (Ν.Γ. Πεντζίκης, Γ. Σκαρίμπας κ.ά.).
9. «Η γενιά του 1930». Ποίηση (Γιώργος Σεφέρης. Οδυσσέας Ελύτης, Ανδρέας Εμπειρίκος, Νίκος Εγγονόπουλος κ.ά.).
10. «Η γενιά του 1930». Οι ποιητές της Αριστεράς (Γιάννης Ρίτσος, Νικηφόρος Βρεττάκος).
11. Η λογοτεχνία στα χρόνια της δικτατορίας του Ιωάννη Μεταξά και της Γερμανικής Κατοχής της Ελλάδας (1936-1944).
12. Μεταπολεμική ποίηση. Οι «νέες φωνές» (Άρης Αλεξάνδρου, Μανόλης Αναγνωστάκης, Τάκης Σινόπουλος, Μίλτος Σαχτούρης, Έκτωρ Κακναβάτος, Νάνος Βαλαωρίτης κ.ά.).
13. Μεταπολεμική πεζογραφία (Σωτήρης Πατατζής, Ρόδης Ρούφος, Μαργαρίτα Λυμπεράκη, Στρατής Τσίρκας, Γιώργος Ιωάννου, Αλέξανδρος Κοτζιάς, Θανάσης Βαλτινός κ.ά.).

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i></p>	<p>Παροχή διδακτικού υλικού, Power points, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω e-class και με e-mail</p>

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Παρακολούθηση διαλέξεων</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας</td> <td>41 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασίας</td> <td>20 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>48 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελική εξέταση</td> <td>2 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td>150 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παρακολούθηση διαλέξεων	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	41 ώρες	Εκπόνηση εργασίας	20 ώρες	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	48 ώρες	Τελική εξέταση	2 ώρες	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Παρακολούθηση διαλέξεων	39 ώρες													
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	41 ώρες													
	Εκπόνηση εργασίας	20 ώρες													
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	48 ώρες													
	Τελική εξέταση	2 ώρες													
Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150 ώρες														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Αγγλική (για τους φοιτητές Erasmus: Αγγλική)</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης: Συμπερασματική.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εκπόνηση εργασίας: 20% - Τελική γραπτή εξέταση: 80% <ol style="list-style-type: none"> 1. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, Ερωτήσεις ιστοριογραμματολογικού χαρακτήρα σύντομης απάντησης. 2. Ανάλυση κειμένου 														

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ)

- Roderick Beaton, *An Introduction to Modern Greek Literature*, Clarendon Press, Oxford 1994.
- Linos Politis, *A History of Modern Greek Literature*, Oxford at the Clarendon Press 1973.
- C.Th. Dimaras, *A History of Modern Greek Literature*, State University of New York 1972.
- Nanos Valaoritis & Thanasis Maskaleris (ed.), *An Anthology of Modern Greek Poetry*, With Introduction and Commentaries by Nanos Valaoritis, Jersey City, New Jersey, Talisman House, Publishers 2003.
- The Collected Poems of Odysseus Elytis*, Translated by Jeffrey Carson and Nikos Sarris, Introduction and Notes by Jeffrey Carson, Baltimore and London, The John Hopkins University Press
- George Seferis, *Collected Poems*, Translated, Edited and Introduced by Edmund Keeley and Philip Sherrard, Revised Edition, Princeton, New Jersey 1995.
- Modern Greek Poetry*, Translation, Introduction, an Essay on Translation, and Notes by Kimon Friar, New York, Simon and Schuster 1973.
- Yiannis Ritsos, *Selected Poems*, Translated by Nikos Stangos with an Introduction by Peter Bien, Penguin Books, Bungay, Suffolk 1974.
- Bruce Merry, *Encyclopedia of Modern Greek Literature*, Greenwood Press, Westport, Connecticut, London 2004.
- Roderick Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία. Ποίηση και πεζογραφία 1821-1992*, Μτφρ. Ευαγγελία Ζουργού - Μαριάννα Σπανάκη, Νεφέλη, Αθήνα 1996.
- Κ.Θ. Δημαράς, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας*, Αθήνα, Γνώση 2000.

Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1978, ⁴1985 (και φωτομηχανικές επανεκδόσεις).

Mario Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Αθήνα, Οδυσσέας 2003.

Αλέξανδρος Αργυρίου, *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια του μεσοπολέμου (1918-1940)*, τ. Α-Β', Καστανιώτης, Αθήνα 2001. Τόμ. Γ': *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στους δύστηνους καιρούς (1941-1944)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2003. Τόμος Δ': *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια του ετεροκαθορισμένου Εμφυλίου Πολέμου (1945-1949)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2004: Τόμος Ε': *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια της επισφαλούς δημοκρατίας (1950-1956)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2005. Τόμος ΣΤ': *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της στα χρόνια της αυτοσχέδιας ανάπτυξης (1957-1963)*, Αθήνα, Καστανιώτης 2005. Τόμος Ζ': *Ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας και η πρόσληψή της όταν η δημοκρατία δοκιμάζεται, υπονομεύεται και καταλύεται (1964-1974) και μέχρι τις ημέρες μας*, Αθήνα, Καστανιώτης 2007.

Για μια ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας του εικοστού αιώνα. Προτάσεις ανασυγκρότησης, θέματα και ρεύματα, Πρακτικά Συνεδρίου στη μνήμη του Αλέξανδρου Αργυρίου, Ρέθυμνο 20-22 Μαΐου 2011 (Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης – Μουσείο Μπενάκη), Επιμ. Αγγέλα Καστρινάκη, Αλέξης Πολίτης, Δημήτρης Τζιόβας, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Μουσείο Μπενάκη 2012.

Η μεσοπολεμική πεζογραφία. Από τον Πρώτο ως τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1939), τ. Α'-Ι', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1993 (στον Α' τόμο: Παναγιώτης Μουλλάς, «Εισαγωγή», σελ. 17-170. «Μαρτυρίες για την πεζογραφία του Μεσοπολέμου», σελ. 171-407). Η σειρά περιέχει εισαγωγικά σημειώματα διαφόρων επιμελητών και ανθολόγηση από το έργο μεσοπολεμικών συγγραφέων.

Η μεταπολεμική πεζογραφία. Από τον πόλεμο του '40 ως τη δικτατορία του '67, τ. Α'-Η', Αθήνα, Εκδόσεις Σοκόλη 1988-1992 (στον Α' τόμο: Αλέξανδρος Αργυρίου, «Εισαγωγή», σελ. 17-449. «Βιβλιογραφία μεταπολεμικής πεζογραφίας», σελ. 451-458). Η σειρά περιέχει εισαγωγικά σημειώματα διαφόρων επιμελητών και ανθολόγηση από το έργο μεταπολεμικών συγγραφέων.

Η ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα. Μια συγχρονική ανθολογία, Επιμέλεια-ανθολόγηση Ευριπίδης Γαραντούδης, Μεταίχμιο 2008 (συνοδεύεται από CD: 18 ποιητές διαβάζουν ποιήματά τους). Με πλούσια παραρτήματα και ευρετήρια.

Και με τον ήχον των για μια στιγμή επιστρέφουν... Η ελληνική ποίηση τον εικοστό αιώνα. Επίτομη ανθολογία, Ανθολόγηση- πρόλογος: Δώρα Μέντη, Εισαγωγικά σημειώματα: Ευριπίδης Γαραντούδης, Αθήνα, Gutenberg 2016.